

Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR – C1.4. R1- I5

Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR – C1.4. R1- I5

DIGITALIZIRAMO. PRATIMO. REAGIRAMO.

Agencija za komercijalnu djelatnost (AKD d.o.o.)

AKD d.o.o. je tvrtka od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koja pruža usluge izdavanja kvalificiranih certifikata. Također je ovlaštena pravna osoba za izdavanje kvalificiranih certifikata hrvatskim građanima na elektroničkim osobnim iskaznicama. AKD d.o.o. proizvodi osobne iskaznice, putovnice, vize, vozačke dozvole i druge sigurne dokumente, razvija napredna IT rješenja u području identiteta i sigurnosti, složene sustave sljedivosti te nudi usluge bankarskom sektoru i fintech industriji. AKD d.o.o. također razvija i isporučuje napredne usluge u prometnom sektoru, s naglaskom na transformaciju poslovnih procesa, pojednostavljivanjem tijeka rada i uvođenjem automatiziranih sustava „od kraja do kraja“ koji stvaraju veću vrijednost za klijente, poboljšavaju optimizaciju i povećavaju operativnu učinkovitost.

Rješenja AKD-a osiguravaju najvišu razinu sigurnosti, funkcionalnosti i zaštite podataka, uz istovremeno omogućavanje učinkovitog upravljanja javnim uslugama, administrativnim procesima i kibernetičkom sigurnošću. AKD d.o.o. se pozicionirao kao lideru u području identiteta i sigurnosti, gradeći čvrste temelje za daljnji razvoj proizvoda i usluga od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku. Primarni cilj je očuvati kvalitetu, sigurnost i dostupnost proizvoda te pružati rješenja u području identiteta. U sektoru prometa i mobilnosti cilj je razviti dinamičnu organizaciju pružatelja usluga koja će koristiti digitalnu platformu za prikupljanje, upravljanje i zaštitu podataka, uz istodobno osiguravanje interoperabilnosti koju zahtijeva Europska komisija.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske (MMPI)

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture središnje je tijelo državne uprave nadležno za razvoj, upravljanje i unaprjeđenje prometnog sustava Republike Hrvatske. Kroz svoje djelovanje Ministarstvo oblikuje prometne politike, osigurava provedbu nacionalnog i europskog zakonodavstva te potiče razvoj sigurnog, održivog i učinkovitog prometnog sustava.

MMPI u partnerstvu s AKD-om provodi strateški projekt "C1.4. R1-I5 Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR", financiran sredstvima Europske unije iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. U okviru projekta e-ADR Ministarstvo ima ulogu nositelja projekta, odgovornog za strateško usmjeravanje i usklađenost s regulatornim okvirima RH i EU dok je AKD d.o.o. kao partner na projektu zadužen za razvoj, implementaciju i održavanje sustava.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture
www.mmpi.gov.hr

Uvod

Prometni sektor jedan je od ključnih pokretača gospodarskog razvoja i stabilnosti svake države, uključujući i Hrvatsku jer ima važnu ulogu u osiguravanju neometanog funkcioniranja opskrbnih lanaca i industrijskih aktivnosti.

Navedena uloga posebno dolazi do izražaja u segmentu prijevoza opasnih tvari. Riječ je o segmentu koji, zbog svoje prirode, zahtijeva visoku razinu sigurnosti, pouzdanosti i nadzora. Potencijalni rizici za ljude, okoliš i infrastrukturu čine ovaj dio prometnog sustava posebno osjetljivim, zbog čega je nužno osigurati učinkovitu kontrolu i jasno definirane procese u svim fazama transportnog procesa. Istodobno, podaci pokazuju kako količina prijevoza opasnih tvari u Republici Hrvatskoj kontinuirano raste, što dodatno naglašava potrebu za modernizacijom sustava nadzora i razmjene informacija. Međutim, postojeći sustav i dalje se u velikoj mjeri oslanja na papirnatu dokumentaciju i nepovezane informacijske sustave, što otežava pravovremenu dostupnost podataka i usporava procese.

Dodatni izazov predstavlja i složen zakonodavni okvir, koji propisuje nadležnost više uprava iz različitih resora. Takva organizacija često otežava koordinaciju i smanjuje učinkovitost sustava, budući da se podaci prikupljaju i obrađuju odvojeno, bez jedinstvenog pregleda. U takvom okruženju, dostupnost točnih i pravovremenih informacija postaje ključna - ne samo za učinkovit nadzor, već i za zaštitu ljudi, okoliša i infrastrukture.

Projekt e-ADR razvijen je upravo kao odgovor na ove izazove. Njegov je cilj uspostava modernog, digitalnog i interoperabilnog sustava koji omogućuje praćenje prijevoza opasnih tvari te povezivanje svih relevantnih dionika u jedinstveno informacijsko okruženje. Provedbom projekta stvara se temelj za sigurniji, učinkovitiji i transparentniji sustav prijevoza opasnih tvari, od kojeg koristi imaju prijevoznici, nadležna tijela, ali i šira javnost.

NAZIV PROJEKTA:

Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR

KOD PROJEKTA:

C1.4. R1-I5

CILJ PROJEKTA:

Uspostava funkcionalnog sustava za praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu (e-ADR)

KORISNIK PROJEKTA:

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

PROJEKTNI PARTNER:

Agencija za komercijalnu djelatnost proizvodno, uslužno i trgovačko d.o.o. (AKD d.o.o)

RAZDOBLJE PROVEDBE:

od ožujka 2021. godine do srpnja 2026. godine.

Projekt se financira sredstvima Europske unije u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO)

Strateški okvir projekta

Projekt „Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR“ dio je Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te je usklađen s europskim zakonodavstvom.

Prijevoz opasnih tvari u cestovnom prometu jedan je od rizičnijih segmenata prometnog sustava Republike Hrvatske. Svakodnevno se cestama prevoze zapaljive, eksplozivne i toksične tvari, što zahtijeva strogu kontrolu, jasno definirane procedure i stalnu pripravnost nadzornih tijela.

Sigurnost prijevoza opasnih tvari temelji se na prevenciji – sprječavanju nesreća kroz pravovremenu identifikaciju rizika, praćenje kretanja vozila i pravilnu edukaciju vozača te sigurnosnih savjetnika. Sustavni pristup upravljanju rizicima ključan je za zaštitu ljudi, imovine i okoliša.

U postojećem sustavu praćenja uočava se izrazita administrativna opterećenost sudionika – velik broj papirnatih obrazaca, neujednačena razmjena informacija između institucija i dugotrajni postupci odobravanja. Takav način rada ograničava učinkovitost nadzora i povećava mogućnost pogrešaka.

Projekt e-ADR pokreće digitalnu transformaciju procesa u sektoru prijevoza opasnih tvari. Uspostavom centraliziranog, sigurnog i interoperabilnog sustava omogućuje se automatizirana razmjena podataka, pravovremeno praćenje vozila i digitalno upravljanje dokumentacijom te učinkovitija povezanost i razmjena informacija između svih uključenih dionika. Uvođenjem sustava e-ADR stvaraju se preduvjeti za sigurniji, učinkovitiji i transparentniji prijevoz opasnih tvari, na korist gospodarstva, javne uprave i građana.

Regulatorni okvir projekta

Projekt e-ADR provodi se u potpunom skladu s hrvatskim i europskim zakonodavstvom:

- ▶ Europski sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari
- ▶ Uredba (EU) 2020/1056 o eFTI
- ▶ Provedbeni i delegirani akti
- ▶ Nacionalni propisi o prijevozu opasnih tvari
- ▶ Međunarodne konvencije i sporazumi

Projekt osigurava zakonitu i sigurnu obradu podataka te doprinosi provedbi europskih obveza RH u digitalnom prometnom prostoru.

Cilj projekta

Opći cilj projekta „Praćenje prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu e-ADR” je stvaranje temelja za unaprjeđenje i razvoj sustava za praćenje prijevoz opasnih tvari u cestovnom prometu na teritoriju Republike Hrvatske.

Ciljna svrha projekta je implementacija odgovarajućeg IT rješenja koje je potpuno funkcionalno za sve izvršne dionike te omogućuje olakšano upravljanje i regulaciju za nadzorna tijela. Cilj je također podržati pristup vlasti, kreatora politike, istraživača i građana podacima, uključujući znanstvene podatke, osiguravajući prenosivost podataka i jačajući interoperabilnost između različitih izvora podataka.

Provedbom projekta digitalizirat će se proces prijevoza opasnih tvari čime će se omogućiti brži protok informacija kroz cijeli lanac prijevoza opasnih tvari, što će doprinijeti učinkovitijem i konkurentnijem poslovanju.

Primjena eADR sustava olakšat će i poslovne procese u nadležnim tijelima koja nadziru prijevoz opasnih tvari što će pozitivno utjecati na smanjenje potrebne dokumentacije i ubrzanje procesa

Specifični ciljevi projekta:

- ▶ **SIGURNIJI PROMET I OKOLIŠ**
- ▶ **UČINKOVITIJI RAD NADZORNIH TIJELA**
- ▶ **DIGITALIZACIJA KLJUČNIH POSTUPAKA**
- ▶ **POVEZANI SUSTAVI I RAZMJENA PODATAKA**
- ▶ **MANJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA**

Ciljane skupine

Ključni dionici sustava e-ADR obuhvaćaju različite skupine dionika čije funkcije i odgovornosti povezuje integrirani sustav praćenja prijevoza opasnih tvari. Projekt je usmjeren na sve sudionike uključene u organizaciju, provedbu i nadzor prijevoza opasnih tvari, kao i na širu javnost koja ima koristi od povećane sigurnosti i transparentnosti sustava.

Sustav povezuje sve ključne dionike - prijevoznike, vozače, nadzorna tijela, učilišta, ispitne centre i državne institucije u jedinstveni sustav koji omogućuje razmjenu točnih i ažurnih podataka zabilježenih u realnom vremenu.

Krajnji korisnici:

- ▶ **PRIJEVOZNICI I LOGISTIČKE TVRTKE U CESTOVNOM PROMETU**
- ▶ **POŠILJATELJI I PRIMATELJI OPASNIH TVARI**
- ▶ **PROFESIONALNI VOZAČI I SIGURNOSNI SAVJETNICI**
- ▶ **NADLEŽNA I REGULATORNA TIJELA**
- ▶ **INSPEKCIJSKE I NADZORNE SLUŽBE**

Funkcionalnosti sustava e-ADR

Ključni pokazatelj uspješnosti projekta je uspostavljen funkcionalan informacijsko-komunikacijski sustav praćenja prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu.

Funkcionalnosti sustava su:

- ▶ **PREUZIMANJE I OBRADA TAHOGRAFSKIH PODATAKA ZABILJEŽENIH U REALNOM VREMENU**
- ▶ **OSPOSOBLJAVANJE VOZAČA I SIGURNOSNIH SAVJETNIKA**
- ▶ **IZDAVANJE ELEKTRONIČKIH DOPUŠTENJA ZA PRIJEVOZ OPASNIH TVARI**
- ▶ **OBRADA I INTEGRACIJA PODATAKA IZ NSCP-A**
- ▶ **USPOSTAVA SIGURNOG OKRUŽENJA ZA RAZMJENU PODATAKA S NADLEŽNIM TIJELIMA JAVNE VLASTI**

PREUZIMANJE I OBRADA TAHOGRAFSKIH PODATAKA

Sustav e-ADR omogućuje preuzimanje i obradu tahografskih podataka zabilježenih u stvarnom vremenu u svrhu geoprostornog prikazivanja kretanja vozila koja prevoze opasne tvari, unutar zakonom propisanih rokova za njihovo prikupljanje i obradu. Na taj se način nadzornim tijelima olakšava praćenje ruta, prepoznavanje mogućih odstupanja te pravovremeno reagiranje u slučaju rizika, što doprinosi većoj sigurnosti prometa i učinkovitijem upravljanju u izvanrednim situacijama.

OSPOSOBLJAVANJE VOZAČA I SIGURNOSNIH SAVJETNIKA

Projekt uključuje i digitalizaciju postupaka osposobljavanja vozača i sigurnosnih savjetnika. Osposobljavanje vozača i sigurnosnih savjetnika važan je dio cjelokupnog procesa i razvoja sustava jer velik dio faktora sigurnosti čine pravilno educirani ljudi. Ovime će se ubrzati i olakšati administrativni i edukacijski dio procesa koji je često opterećen papirologijom. Sustav će pružiti uvid u edukaciju vozača za prijevoz opasnih tvari, osposobljavanje i praćenje statusa sigurnosnih savjetnika te evidenciju položenih ispita i važećih certifikata.

IZDAVANJE ELEKTRONIČKOG DOPUŠTENJA ZA PRIJEVOZ OPASNIH TVARI

Digitalni sustav za izdavanje elektroničkih dopuštenja razvijen je s ciljem zamjene dosadašnjih papirnih obrazaca. Takav pristup omogućuje jednostavnije i brže postupanje uz smanjenje upotrebe papirne dokumentacije. Isto će dovesti do brže provjere relevantnih podataka, smanjenja mogućnosti pogreške i veće sigurnosti za sve dionike procesa.

OBRADA I INTEGRACIJA PODATAKA IZ NSCP-A

Digitalni sustav e-ADR omogućuje potpunu obradu i integraciju podataka iz Nacionalnog sustava elektroničke pohrane i razmjene podataka o prijevozu tereta u segmentu koji se odnosi na prijevoz opasnih tvari. Time se ostvaruje povezanost između sustava za praćenje vozila i nacionalne baze elektroničkih informacija o teretu, sukladno Uredbi o elektroničkim informacijama o prijevozu tereta (eFTI). Podaci o teretu, vozilu i prijevozniku se preuzimaju, obrađuju i usklađuju s propisanim standardima, čime se osigurava pravovremena dostupnost, provjera i razmjena informacija između nadležnih tijela i sudionika u prijevozu opasnih tvari.

RAZMJENA I INTEGRACIJA PODATAKA S NADLEŽNIM TIJELIMA JAVNE VLASTI

Sustav omogućuje razmjenu i integraciju podataka s ključnim tijelima javne vlasti, uključujući:

- ▶ **MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE**
- ▶ **MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA**
- ▶ **CENTAR ZA VOZILA HRVATSKE**
- ▶ **CARINSKU UPRAVU**
- ▶ **DRŽAVNI INSPEKTORAT**

Ovakva međuinstitucionalna povezanost doprinosi učinkovitijem nadzoru i provedbi propisa.

INFORMACIJSKA SIGURNOST I ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Obzirom na to da se radi o kritičnoj infrastrukturi osigurat će se visoka razina dostupnosti sustava u kontinuitetu, bez prekida rada. Također, osigurat će se i sekundarna lokacija koja će omogućiti neometan rad sustava u slučaju tehničkih problema kao i sustav za brz oporavak koji osigurava kontinuitet rada i povećava sigurnost samog sustava. Posebna pažnja posvećena je zaštiti podataka i informacijskoj sigurnosti. Sustav je usklađen s važećim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i sigurnost informacijskih sustava. Na taj način osigurava se povjerljivost, integritet i dostupnost svih relevantnih informacija.

Dugoročni učinci projekta e-ADR

Projekt e-ADR postavlja čvrste temelje za trajno unaprjeđenje sigurnosti i učinkovitosti prometnog sustava Republike Hrvatske. Implementacijom digitalnih procesa i sustava nadzora, e-ADR mijenja način na koji se planira, provodi i kontrolira prijevoz opasnih tvari.

Glavni napreci koji se postižu uspostavom sustava:

- ▶ **Jedinstveno praćenje** opasnih tvari.
- ▶ **Brža reakcija** nadležnih službi u hitnim situacijama.
- ▶ **Smanjena mogućnost pogreške** i veća pouzdanost podataka.
- ▶ **Veća učinkovitost i transparentnost** administrativnih postupaka.
- ▶ **Usklađenost s nacionalnim i europskim propisima** o sigurnosti i digitalizaciji prometa.

PONOVIMO:

Projekt eADR uspostavlja jedinstveni digitalni sustav za praćenje prijevoza opasnih tvari, bržu reakciju u hitnim situacijama i smanjenje administrativnog opterećenja. Sustav omogućuje pouzdan nadzor, smanjuje mogućnost pogrešaka i doprinosi usklađenosti s nacionalnim i europskim propisima. e-ADR povezuje različite izvore podataka i sudionike u jedinstveno informacijsko okruženje. Integracijom podataka omogućuje se bolja koordinacija institucija, transparentnost procesa i kvalitetnije donošenje odluka.

